

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการนำมาช่วยในเรื่องการทำงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงรัฐบาลไทยได้มีการกำหนดนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อช่วยกันพัฒนาประเทศให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งสร้างสรรค์สังคมแห่งความรู้ผ่านการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีมาตรการและแนวทางที่จะยกระดับครูให้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อผลิตฐานความรู้ เช่น เนื้อหา สาระ สื่อการสอน และสร้างเครือข่ายการศึกษาที่มีระบบการจัดการที่ดี (เทคโนโลยีการศึกษา, 2547)

ดังนั้นระบบการศึกษาของไทยจึงได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอน และกำลังมุ่งพัฒนาสู่การศึกษาที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน เพื่อให้เทคโนโลยีเหล่านั้นเข้ามาเสริมประสิทธิภาพด้านการเรียน เช่น การใช้มัลติมีเดียมาเป็นสื่อการสอนของครู อาจารย์ และการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม (เทคโนโลยีการศึกษา, 2547) ทั้งหมดนี้เป็นผลให้การเรียนการสอน มีความน่าสนใจมากขึ้น ต่างจากการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมคือการเรียนจากตำรา ซึ่งทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้ง่าย ทั้งบางวิชายังมองไม่เห็นภาพจริง การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ต่าง ๆ จึงสามารถเข้ามาช่วยแก้ปัญหาได้ ทั้งยังมีรูปแบบที่สวยงามเข้ามาดึงดูดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนอยากจะศึกษาและก่อให้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้ได้รวดเร็วกว่าสื่อการเรียนการสอนแบบทั่วไป รวมไปถึงยังช่วยทดแทนครูผู้สอนและขยายโอกาสด้านการศึกษาไปสู่พื้นที่ที่ห่างไกล และลดต้นทุนทางการศึกษา (โครงการการศึกษาไร้พรมแดน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2550)

การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะก่อให้เกิดประโยชน์ได้ตามที่กล่าวมานั้น ทางโรงเรียนเองจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ระบบอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เนื้อหาบทเรียน ผู้ผลิตสื่อการสอน ครูต้องมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี เพื่อที่จะสามารถเป็นผู้ชี้แนะให้นักเรียนให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญที่สุด ผู้บริหารสถาบันเองต้องตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจถึงประโยชน์อย่างแท้จริง เพื่อที่จะสามารถสนับสนุนและบริหารสถาบัน เพื่อให้การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อด้านนักเรียนและการศึกษาไทย (ศุภชัย สุชะนินทร์ และกรรณก วงศ์พานิช, 2545)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดเศรษฐกิจอันดับที่ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียนและจำนวนโรงเรียนมากที่สุดในภาคเหนือ (สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ, 2552) ทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ทางการศึกษาและวัฒนธรรมที่สำคัญ รวมไปถึงในอำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นอำเภอที่มีจำนวนนักเรียนและจำนวนโรงเรียนมากที่สุด มีทั้ง โรงเรียนเอกชน และ โรงเรียนรัฐบาล มีการแบ่งขนาดของโรงเรียน เป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยโรงเรียนแต่ละขนาดอาจมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น งบประมาณ จำนวนครู ซึ่งอาจเป็นผลให้มีความพร้อมต่อการนำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เข้ามาใช้ที่ต่างกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน, 2552) ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะศึกษา ความพร้อมและความต้องการของ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ขนาด เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาไทยที่จะนำระบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เข้ามาใช้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

ศึกษาความพร้อมและความต้องการของ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความพร้อมและความต้องการของ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้เหมาะสมกับ โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัศึกษามากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การศึกษาหรือการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองโดยไม่จำกัดระยะทางและช่วยลดต้นทุนในการเรียนการสอน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดีย อื่น ๆ

ความพร้อม หมายถึง ความพร้อมจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการนำ E-learning มาใช้ในโรงเรียน ได้แก่ ครูในโรงเรียนนั้น ๆ ต่อเรื่องดังต่อไปนี้ คือ ความพร้อมของผู้บริหาร ความพร้อมของบุคลากร ความพร้อมของผู้เรียนและความพร้อมของ Infrastructure

ความต้องการ หมายถึง รูปแบบและลักษณะของ การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่ต้องการนำมาใช้ในโรงเรียน

ครู หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่สอนอยู่ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

โรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ หมายถึง โรงเรียนที่มีการสอนการตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6